

**Звіт з оцінки результативності виконання Стратегії
сталого розвитку Чернігівської області на період до 2020 року
та Плану заходів з її реалізації у 2015-2017 роках за 2017 рік**

Звіт про результати проведення моніторингу виконання Плану заходів складено на основі даних звітів про результати реалізації проектів регіонального розвитку (проектних ідей), визначених Планом заходів, підготовлених відповідальними за їх виконання (структурними підрозділами облдержадміністрації, місцевими органами виконавчої влади).

За результатами проведеного моніторингу у 2017 році в рамках 3-х Програм реалізовувалось 47 технічних завдань на проекти регіонального розвитку, на які за рахунок усіх джерел фінансування витрачено 1,83 млрд грн.

Джерелами фінансування проектів були: державний бюджет (кошти державного фонду регіонального розвитку, субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, на будівництво футбольних полів зі штучним покриттям), місцеві бюджети, кошти суб'єктів господарювання, позабюджетні кошти, міжнародна технічна допомога, інші джерела, не заборонені законодавством (спонсорська, благодійна допомога тощо).

В рамках **Програми 1 «Розвиток людського потенціалу»** у 2017 році реалізовувались 27 технічних завдань на проекти регіонального розвитку загальною вартістю фінансування 1670,1 млн грн (відповідно до орієнтовного фінансового плану обсяг фінансування становив 566,5 млн грн).

У тому числі за *напрямком «Комплексний розвиток територіальних громад»* виконувалось 9 завдань на проекти, на реалізацію яких витрачено 1030,0 млн грн. Це такі технічні завдання:

- Створення Агенції регіонального розвитку.
- Утвердження інформаційної безпеки на Чернігівщині через стимулювання критичного підходу до інформації та посилення інформаційної відкритості влади.
- Покращення доступу населення сільських територій до публічної та іншої необхідної інформації через мережу Інтернет. Стимулювання розвитку електронного врядування та інформаційного суспільства.
- Поліпшення житлових та комунальних умов проживання населення.
- Забезпечення населення якісною питною водою.
- Розбудова дорожньої інфраструктури.
- Оновлення рухомого складу тролейбусів.
- Впровадження інноваційних технологій у сферу ведення містобудівного кадастру.
- Забезпечення розробки генеральних планів населених пунктів.

За цим напрямком, зокрема, проводилась робота зі створення Агенції регіонального розвитку та створення умов для її функціонування, посилення інформаційної безпеки та протидії негативному впливу інформаційної пропаганди на формування суспільної думки. Забезпечувався доступ до публічної інформації, зокрема через офіційний веб-сайт обласної державної адміністрації.

Для забезпечення доступу населення, у т.ч. сільських територій, до публічної та іншої інформації діють офіційні веб-сайти Чернігівської ОДА, райдержадміністрацій, а також об'єднаних територіальних громад. Станом на 01.01.2018 офіційні веб-сайти мали 30 ОТГ.

Ці інтернет-ресурси, в тому числі, містять рубрику «Доступ до публічної інформації», в якій розміщено нормативно-правові акти стосовно доступу до публічної інформації, Порядок оскарження рішень розпорядника інформації або бездіяльності, зразки оформлення інформаційних запитів, форма електронного запиту на отримання публічної інформації, інша корисна інформація.

Офіційні веб-сайти поступово технічно вдосконалюються. Зокрема, на сайті облдержадміністрації працює версія для слабозорих, через портал державних послуг iGov.org.ua забезпечується надання послуг електронного звернення до голови ОДА та онлайн-звернення про захист бізнесу.

На виконання завдання «Поліпшення житлових та комунальних умов проживання населення» профінансовано 39,5 млн грн із державного, місцевих бюджетів, інших джерел. Введено в експлуатацію 16 житлових будинків, придбано 116 квартир (житлових приміщень).

Зокрема, в рамках обласної програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» у 2017 році було використано 8,8 млн грн. Укладено 97 угод, введено в експлуатацію 4,5 тис. м² житла, придбано 25 будинків, прокладено інженерних мереж в 27 житлових будинках, 9 сільських сімей отримали кредитну підтримку на розвиток особистого селянського господарства та 4 кредити на будівництво підсобних господарських приміщень.

В рамках реалізації програми підтримки житлового кредитування молоді з бюджетів усіх рівнів використано 5,0 млн грн, укладено 5 угод, з яких 1 – на придбання та 4 – на будівництво нових житлових приміщень. Компенсовано 0,8 млн грн процентних ставок по укладеним договорам в кредитних установах.

Крім того, реалізовувались програми: здешевлення вартості іпотечних кредитів (витрачено 1,3 млн грн з державного бюджету) та «Доступне житло» (0,5 млн грн). Придбано житло для науково-педагогічних та педагогічних працівників, дітей-сиріт, медичних працівників, надано грошову компенсацію 21 сім'ї осіб, які втратили функціональні можливості нижніх кінцівок з числа військовослужбовців, які брали участь в АТО та потребують поліпшення житлових умов, та сім'ям загиблих військовослужбовців, інвалідів I-II групи.

В рамках реалізації завдання «Забезпечення населення якісною питною водою» залучались кошти державного бюджету, місцевих бюджетів та обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, за рахунок яких протягом 2017 року проводились: реконструкція систем водопостачання, очисних споруд, систем каналізації, каналізаційних насосних станцій, резервуарів для питної води, заміна обладнання систем аерації, придбання насосного обладнання, тампонаж недіючих артезіанських свердловин тощо. Всього витрачено 22,1 млн грн.

На виконання проекту «Розбудова дорожньої інфраструктури» профінансовано 938,0 млн грн.

На будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування використано 626,8 млн грн, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 402,0 млн грн, за рахунок коштів митного експерименту (від перевиконання плану митних платежів) – 203,1 млн грн, 21,7 млн грн – співфінансування з місцевих бюджетів. Зокрема, виконано поточний і середній ремонт на 109,2 км автодоріг. Ліквідовано ямковості на 3,1 тис. км доріг площею 355,3 тис. м².

Видатки на утримання та розвиток інфраструктури комунальних доріг склали майже 250 млн гривень.

Також в рамках технічного завдання здійснювалось будівництво та ремонт вуличного освітлення населених пунктів – виконано 44 проекти.

У м. Чернігові реалізовано проект «Оновлення рухомого складу тролейбусів», за рахунок коштів місцевого бюджету (19,7 млн грн) придбано 5 тролейбусів.

На реалізацію проекту «Впровадження інноваційних технологій у сферу ведення містобудівного кадастру» профінансовано 200 тис. грн – проведено закупівлю першої черги програмного комплексу містобудівного кадастру та першої черги апаратно-технічного забезпечення (графічна станція для обробки зображень містобудівної документації та формування баз даних геоінформаційної системи).

На реалізацію проекту «Забезпечення розробки генеральних планів населених пунктів» витрачено 9,8 млн грн. Затверджено: генеральних планів – 14, зонінгів – 14, детальних планів територій в межах населених пунктів – 14, детальних планів територій за межами населених пунктів – 9.

За напрямком 2 «Захист і збереження територій» реалізовувалось 2 технічних завдання на проекти:

- Відродження малих річок.
- Інформаційно-просвітницька робота по збереженню та охороні довкілля.

На перше завдання витрачено 12,9 млн грн з місцевих бюджетів. За ці кошти проведено реконструкцію гідротехнічної споруди на р. Стрижень по вул. Героїв Чорнобиля у м. Чернігів, а також реконструкцію, покращення санітарно-екологічного стану та благоустрій водойм у Менському, Козелецькому, Чернігівського районах.

На реалізацію другого завдання профінансовано більше 1,0 млн грн за рахунок обласного фонду охорони навколишнього природного середовища.

Проведено ряд заходів, які сприяють підвищенню екологічної обізнаності громадян про стан навколишнього природного середовища, зокрема, видано: «Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Чернігівській області за 2016 рік»; два буклети – «Природоохоронні території для нинішніх і майбутніх поколінь» та «Регіонально-ландшафтний парк Міжрічинський»; екологічний календар на 2018 рік; книги «Букварик школярика. Абетка природи рідного краю» і «Цікаво про тварин Чернігівщини».

Облаштовано три екологічні стежки на територіях об'єктів природно-заповідного фонду області – в РЛП «Ніжинський», РЛП «Ялівщина» та гідрологічному заказнику місцевого значення «Нижній Болгач» Ріпкинського

району. Виготовлено та встановлено 170 інформаційних знаків, які передано регіональним ландшафтним паркам та лісовим господарствам області.

У червні 2017 року в регіональному ландшафтному парку «Ялівщина» проведено екологічний фестиваль «Життя в стилі ЕКО».

За напрямком 3 «Створення умов для формування здорового населення та підтримка сімейних цінностей» реалізовувалось 9 технічних завдань на проекти на загальну суму 409,6 млн грн:

- Модернізація мережі закладів охорони здоров'я області, що надають первинну медико-санітарну допомогу.
- Профілактика та лікування онкологічних захворювань.
- Профілактика, раннє виявлення та надання медичної допомоги хворим на туберкульоз.
- Створення та обладнання сайтів антиретровірусної терапії (АРТ) на базі кабінетів «Довіра» ЦРЛ, ЦМЛ.
- Поліпшення умов отримання населенням послуг охорони здоров'я та підвищення їх якості.
- Створення та обладнання єдиної оперативно-диспетчерської служби ЛПЗ «Чернігівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Чернігівської міської ради сучасними телекомунікаційними ресурсами.
- Будівництво спортивних майданчиків для масового використання.
- Будівництво та реконструкція спортивних споруд.
- Модернізація системи соціальної підтримки населення області.

Найбільше коштів витрачено на виконання проекту «Поліпшення умов отримання населенням послуг охорони здоров'я та підвищення їх якості» – 268,0 млн грн. За ці кошти здійснювалось придбання медичного обладнання та апаратури, комп'ютерної техніки, санітарного автотранспорту побутового обладнання, проводились ремонтно-будівельні роботи.

Одним із важливих проектів, який реалізовано в 2017 році, є придбання медичного лінійного прискорювача і додаткового обладнання до нього для оснащення радіотерапевтичного відділення КЛПЗ «Чернігівський обласний онкологічний диспансер» разом з будівництвом спеціального корпусу.

Для виконання технічного завдання «Модернізація мережі закладів охорони здоров'я області, що надають первинну медико-санітарну допомогу», проводилась реорганізація мережі закладів первинного рівня з метою наближення якісної медичної допомоги до місць проживання сільського населення. Протягом 2017 року з різних джерел фінансування на покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я первинної ланки використано 19,5 млн грн.

Для реалізації проектів «Будівництво спортивних майданчиків для масового використання» та «Будівництво та реконструкція спортивних споруд» з різних джерел профінансовано, відповідно, 28,4 млн грн і 39,4 млн грн.

Здійснено будівництво, реконструкцію 19-ти спортивних майданчиків та футбольних полів, у тому числі на будівництво 11 футбольних полів зі штучним покриттям освоєно 8,9 млн грн коштів субвенції державного бюджету. Також

проведено закупівлю обладнання для 15 спортивних майданчиків.

Збудовано футбольне поле зі штучною травою, службово-офісне приміщення спортивного комплексу «Чернігів-Арена» (м. Чернігів, вул. Кільцева); завершено реконструкцію основного та запасного футбольних полів з обладнанням автоматичного поливу та електропідігріву, службового приміщення з обладнанням трьох автономних електродвигунів на ДОНСЦ «Чернігів»; збудовано готель, допоміжні приміщення та майданчики на стадіоні «Хімік» (м. Чернігів); проведено перший етап реконструкції стадіону «Юність», капітальний ремонт ДЮСШ у м. Сновськ, реконструкцію спортивного комплексу в м. Мена, переобладнання приміщення котельні під спортивну залу «Атлет» для ЗОШ I-III ст. (Коропський район, с. Криски), реконструйовано під спортивний зал приміщення літнього кінотеатру в м. Н.-Сіверський тощо.

У напрямку «Забезпечення умов для отримання якісної освіти» впроваджувалось 5 технічних завдань на проекти:

- Рівний доступ до якісної освіти кожній дитині.
- Забезпечення навчальних закладів сучасною комп'ютерною технікою та мультимедійним обладнанням.
- Поліпшення умов перебування учнів у загальноосвітніх навчальних закладах області.
- Підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою та поліпшення її якості.
- Модернізація матеріально-технічної бази закладів професійної освіти для підвищення рівня підготовки робітничого потенціалу.

На виконання зазначених завдань профінансовано 197,9 млн грн. Зокрема, на проект «Рівний доступ до якісної освіти кожній дитині» витрачено 24,0 млн грн – придбано 16 шкільних автобусів.

В рамках виконання проекту «Забезпечення навчальних закладів сучасною комп'ютерною технікою та мультимедійним обладнанням» за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій та співфінансування з місцевих бюджетів (10,3 млн грн) здійснювалось придбання сучасної комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання для закладів загальної середньої освіти Бахмацького, Бобровицького, Борзнянського, Варвинського, Городнянського, Ічнянського, Куликівського, Н.-Сіверського, Прилуцького, Семенівського, Сосницького, Срібнянського, Талалаївського, Чернігівського районів, Деснянської, Мринської, Носівської, Остерської, Парафіївської ОТГ та мм. Ніжин, Чернігів.

Для поліпшення умов перебування учнів у загальноосвітніх навчальних закладах області витрачено 122,1 млн грн коштів державного і місцевих бюджетів, за рахунок яких здійснювались: виготовлення проектно-кошторисної документації, поточний та капітальний ремонт приміщень, енергоефективна реновація, реконструкція приміщень в загальноосвітніх навчальних закладах.

На реалізацію завдання «Підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою та поліпшення її якості» профінансовано майже 40 млн грн, за рахунок яких реалізовано проекти з ремонту та реконструкції приміщень, по заміні вікон, дверей, санвузлів, ремонту котельного обладнання, покращення

матеріально-технічної бази в дошкільних навчальних закладах області.

У 2017 році відкрито 4 заклади дошкільної освіти та розпочали функціонувати 9 додаткових груп на базі діючих закладів дошкільної освіти.

Всього в області діють 450 закладів дошкільної освіти, показник охоплення дошкільною освітою дітей віком від 3 до 6 років збільшено до 94,9 %. Усіх дітей п'ятирічного віку охоплено різними формами здобуття дошкільної освіти.

За напрямком «Розвиток культурного і духовного середовища, забезпечення патріотичного виховання населення» реалізовувалось 2 технічні завдання:

- Поліпшення умов отримання культурних послуг та підвищення їх якості.
- Від збереження національних традицій – до зростання духовності і підвищення культурних стандартів.

На їх виконання витрачено 18,7 млн гривень.

За рахунок державного та місцевих бюджетів здійснювались реконструкція, капітальний ремонт закладів культури і мистецтв, закуплено обладнання, звукопідсилюючу апаратуру, інструмент та сценічні костюми. Проводились культурно-мистецькі та культурно-патріотичні заходи.

У рамках **Програми 2 «Підвищення конкурентоспроможності області та забезпечення стійкого економічного зростання»** реалізовувалось 12 технічних завдань на проекти регіонального розвитку із обсягом фінансування 154,9 млн грн (відповідно до орієнтовного фінансового плану обсяг фінансування становив 50,7 млн грн):

- Створення інвестиційних продуктів.
- Формування ефективної системи менеджменту залучення інвестицій.
- Створення ефективної системи залучення програм міжнародної технічної допомоги для регіонального розвитку.
- Створення індустріального парку.
- Впровадження енергоефективних технологій та устаткування, вдосконалення обліку та контролю витрачання енергоресурсів.
- Підтримка та стимулювання реалізації населенням енергоефективних заходів.
- Розвиток виробництва альтернативних видів палива та розширення використання відновлювальних джерел енергії.
- Спрощення доступу суб'єктів господарювання у сфері малого і середнього підприємництва до фінансово-кредитних ресурсів області (мікрокредитування).
- Поліпшення організаційних засад надання адміністративних послуг.
- Створення туристичних продуктів для окремих цільових груп.
- Популяризація сільського зеленого туризму.
- Активний туризм та туризм вихідного дня як інноваційний механізм використання природних ресурсів.

За напрямком «Підвищення рівня інвестиційної привабливості та інноваційної спроможності» реалізовувалось 7 техзавдань з обсягом

фінансування 151,7 млн грн.

В ході реалізації завдання «Створення інвестиційних продуктів» та обласної Програми розвитку інвестиційної, зовнішньоекономічної та виставково-ярмаркової діяльності Чернігівської області на 2016-2020 роки «Чернігівщина – конкурентоспроможний регіон» виготовлено презентаційну продукцію про область. Спільно з ВПУ «Центр розвитку місцевого самоврядування» проведено перший Регіональний Форум «Інвестиції & Децентралізація». Проведено форум «Укрлегпром: Промисловий діалог з владою». На впровадження проекту витрачено 49,8 тис. грн.

Для реалізації інших проектів у сфері інвестиційної діяльності проводились зустрічі, наради, інші публічні заходи. Для представників райдержадміністрацій, міст обласного значення та голів об'єднаних громад проведені тематичні короткотермінові семінари: «Можливості та додаткові ресурси для розвитку громад за рахунок поглиблення співробітництва з міжнародними організаціями та участі в актуальних грантових програмах (проектах); «Шляхи активізації інвестиційної діяльності на місцях» та 20 тематичних короткотермінових семінар-тренінгів «Підготовка проектів регіонального розвитку для фінансування за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. Залучення позабюджетних коштів для реалізації проектів місцевого розвитку. Залучення коштів секторальної бюджетної підтримки ЄС для реалізації регіональних проектів».

Підготовлено перелік кредитних, грантових програм та програм МТД у сфері енергоефективності. Постійно висвітлюються новини щодо оголошених конкурсів та можливих грантів, актуальна інформація розповсюджується серед потенційних реципієнтів та розміщується на сайтах. Розроблений та щомісячно оновлюється Грантовий дайджест «Будь у курсі подій – дій», який містить інформацію щодо відкритих для участі грантових конкурсів, проектів міжнародної технічної допомоги та програм пільгового кредитування міжнародних фінансових організацій.

На конкурс, оголошений Мінрегіоном, підготовлено та подано 9 проектів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватись за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від ЄС у рамках виконання Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної політики.

Основні кошти були витрачені на фінансування проектів з впровадження заходів з енергоефективності (151,6 млн грн).

В рамках реалізації технічного завдання «Впровадження енергоефективних технологій та устаткування, вдосконалення обліку та контролю витрачання енергоресурсів» за рахунок бюджетних коштів і власних коштів підприємств для зменшення використання природного газу на 46 об'єктах (промислові підприємства, що надають теплову енергію, теплопостачальні підприємства, бюджетна сфера) проведено роботи з реконструкції котелень, в тому числі на 23 об'єктах – з використанням альтернативних видів палива, на 35 об'єктах проведено роботи з термомодернізації. Частка сумарної потужності котелень на альтернативних видах палива в регіоні становить 11,1 %. Обсяг економії енергоресурсів склав 31,2 тис. тонн ум. палива.

Для оптимізації витрат населення у житловому фонді за рахунок інвестиційних програм підприємств-надавачів послуг проводилася робота щодо встановлення засобів обліку теплової енергії. Частка оснащення багатоквартирних житлових будинків побудинковими приладами обліку теплової енергії станом на 01.01.2018 становила 74,3 % (2016 рік - 68,6 %).

На реалізацію проекту «Підтримка та стимулювання реалізації населенням енергоефективних заходів» спільно з банківськими установами впроваджуються ініціативи Уряду щодо стимулювання населення до їх виконання. Упродовж 2017 року видано кредити майже 4,7 тис. фізичних осіб на загальну суму 72,2 млн гривень. Населенню відшкодовано відсоткові ставки за кредитами з державного бюджету на суму 25,7 млн грн, з обласного – 1,0 млн грн.

В рамках проекту «Розвиток виробництва альтернативних видів палива та розширення використання відновлювальних джерел енергії» за рахунок коштів ТОВ «Кліар Енерджи-Чернігів» введено в експлуатацію комплексну інженерну споруду для виробництва електроенергії з системою збору біогазу полігону твердих побутових відходів (Чернігівській полігон ТПВ, територія Н.-Білоуської сільської ради). Потужність когенераційної установки 1,131 МВт, запланований корисний відпуск електричної енергії 8,6 млн кВт-год/на рік. Загальна вартість проекту склала 33,0 млн гривень.

За напрямком «*Стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу*» впроваджувалось 2 технічні завдання на проекти:

- Спрощення доступу суб'єктів господарювання у сфері малого і середнього підприємництва до фінансово-кредитних ресурсів області (мікрокредитування).
- Поліпшення організаційних засад надання адміністративних послуг.

Профінансовано відповідно 1,2 млн грн та 1,6 млн грн.

Продовжувалась фінансово-кредитна підтримка суб'єктів підприємницької діяльності регіону. За рахунок коштів обласного, місцевого бюджетів та коштів, повернутих за раніше наданими кредитами, через ДО «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Чернігівській області» було здійснено фінансування 3-х інвестиційних проектів.

Проводилась робота по удосконаленню системи надання адміністративних послуг, в тому числі безперебійного функціонування мережі центрів. Здійснено підключення програмного забезпечення для нормативно-правової допомоги адміністраторам центрів надання адміністративних послуг. Проведено реконструкцію частини приміщень адмінбудівлі під ЦНАП в Коропській ОТГ, придбано обладнання для програмного забезпечення для ЦНАПу Остерської ОТГ.

В області функціонує 1 регіональний, 2 міськрайонних, 1 міський та 20 районних центрів надання адміністративних послуг. Крім того, центри надання адміністративних послуг додатково створили 4 об'єднані територіальні громади – Парафіївська, Кіптівська, Остерська та Макіївська.

За напрямком «*Розвиток туризму*» впроваджувалось 3 технічні завдання на проекти:

- Створення туристичних продуктів для окремих цільових груп.
- Популяризація сільського зеленого туризму.

- Активний туризм та туризм вихідного дня як інноваційний механізм використання природних ресурсів.

Профінансовано 385,6 тис. грн.

Реалізовано ряд заходів з популяризації туристичного потенціалу Чернігівщини. Проведено: командно-комунікативний тренінг-семінар для представників туристичної галузі, рекламно-інформаційні тури для туристичних операторів України, рекламно-інформаційний тур по 7 районах області, 2 прес-тури для українських та іноземних засобів масової інформації. Забезпечено презентацію туристичних продуктів під час проведення «Днів Чернігівщини на Київщині», участі у Гомельському економічному форумі, Міжнародному інвестиційному форумі «Таврійські горизонти» та туристичному бізнес-форумі.

Видано 8 різновидів інформаційно-довідкової продукції, виготовлено сувенірну продукцію з серії «Чернігівщина Туристична» у новому дизайні.

Проведено 2 семінари з питань ведення підприємницької діяльності щодо організації власної справи у сфері сільського туризму.

У рамках **Програми 3 «Розвиток сільських територій»** у 2017 році реалізовувалось 8 технічних завдань на проекти:

- Оптимізація спеціалізації сільського господарства з метою підвищення ефективності аграрного сектора та раціонального використання земельних ресурсів.

- Сприяння розвитку підприємств, зосереджених на виробництві тваринницької продукції.

- Підтримка технічного переоснащення малих, середніх агровиробників та їх об'єднань, що працюють на території Чернігівської області.

- Підтримка розвитку виробництва екологічно чистих продуктів харчування та органічного землеробства в Чернігівській області.

- Розвиток системи консультативних (дорадчих) служб.

- Створення та підтримка розвитку різноспеціалізованих сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

- Підтримка розвитку особистих селянських господарств, ферм сімейного типу, що спеціалізуються на вирощуванні плодово-ягідної продукції, овочів, продукції тваринного походження.

- Підвищення рівня благоустрою та комунального обслуговування сільських населених пунктів.

Обсяг фінансування на реалізацію проектів склав 8,5 млн грн.

Проведено ряд заходів, спрямованих на ефективний розвиток галузі тваринництва області, впровадження та поширення передових технологій з метою нарощування виробництва конкурентоспроможної тваринницької продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

На умовах фінансового лізингу Чернігівської філії НАК «Укراгролізинг» за 2017 рік агропідприємствами області придбано 14 одиниць сільгосптехніки та обладнання на загальну суму 7,2 млн грн.

За Програмою фінансової підтримки органічного виробництва в Чернігівській області на 2016-2021 роки 11 виробників органічної продукції отримали з обласного бюджету 250 тис. грн для компенсації вартості сертифікації.

З метою підтримки тваринницької галузі в області діє Програма передачі нетелей багатодітним сім'ям, які проживають у сільській місцевості Чернігівської області, на 2016-2020 роки. В рамках її реалізації у 2017 році з обласного бюджету виділено 1069,7 тис. грн, тварин отримали 35 сімей.

З метою виробництва молочної продукції високої якості, яка б відповідала вимогам світових стандартів, в області продовжується модернізація молочної галузі шляхом будівництва молочних комплексів та реконструкції ферм з установленням сучасних доїльних залів з новітнім обладнанням. У 2017 році було введено в дію 9 тваринницьких об'єктів на загальну суму 93,5 млн грн.

З метою активізації об'єднання сільського населення в області діє Програма підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів Чернігівської області на 2017-2020 роки. Протягом 2017 року створено СОК «Захисник» у Носівському районі. Станом на 01.01.2018 в сільській місцевості області зареєстровано 29 обслуговуючих кооперативів. Загальний обсяг наданих послуг всіма господарюючими структурами склав 100,6 млн грн.

Всього за 3 роки дії Плану реалізації Стратегії сталого розвитку Чернігівської області (2015-2017) реалізовувалось 48 технічних завдань на проекти регіонального розвитку, профінансовано більше 3,6 млрд гривень, в тому числі за стратегічною ціллю 1 «Розвиток людського потенціалу» 3259,2 млн грн, за стратегічною ціллю 2 «Підвищення конкурентоспроможності області та забезпечення стійкого економічного зростання» 342,5 млн грн, за стратегічною ціллю 3 «Розвиток сільських територій» 26,0 млн грн.